

Landstingsrevisionen

Landstingets revisorer

Landstingsstyrelsen

Granskning av landstingets årsbokslut 2003 samt del av årsredovisningen för 2003

Landstingets revisorer har enligt upprättad projektplan för redovisningsrevision granskat årsbokslut 2003 och tillgängliga delar av årsredovisningen för samma år.

Granskningen syftar, förutom att bedöma om årsbokslutet uppfyller formella krav enligt lagstiftning och god redovisningssed eller andra anvisningar och utfärdade rekommendationer, till att

- analysera resultatutvecklingen
- analysera väsentliga avvikelser mot budget
- granska förvaltningarnas arbete med analys av utfall och åtgärder för att komma till rätta med ekonomiska obalanser
- stämma av balansposterna mot underlag för att bedöma dess existens, värdering, fullständighet och klassificering

I granskningen har tillgängligt underlag studerats och genomgångar genomförts med berörda personer såväl centralt inom landstingets kansli som lokalt vid respektive förvaltning.

I granskningen har också iakttagelser som noterades vid granskning av månadsuppföljningar och delårsbokslut följts upp. Uppföljning har även skett av landstingsstyrelsens yttrande över granskningen av årsbokslut 2002.

Revisorerna har i granskningen av årsbokslutet för 2003 också studerat avlämnade verksamhetsberättelser och en preliminär utgåva av ekonomiavsnittet i landstingets årsredovisning.

Som ett led i granskningen har särskilda genomgångar ägt rum med förvaltningsledningarna för de tre sjukvårdsområdena och Folk-tandvården.

Resultatet av granskningen, som genomförts av Ernst & Young, framgår av bifogad revisionsrapport.

I revisionsrapporten redovisar det sakkunniga biträdet såväl generella som förvaltningsspecifika iakttagelser av väsentlig art. Iakttagelser av mindre betydelse har förmedlats direkt till respektive förvaltning.

Inom respektive avsnitt lämnas rekommendationer med anledning av gjorda iakttagelser.

Korrekt periodisering viktig

Av de generella iakttagelserna vill revisorerna peka på att övergången till central och elektronisk fakturahantering ställer ökade krav på att förvaltningarna säkerställer att en riktig periodisering av kostnader sker, framför allt i samband med årsskifte.

Inventeringsbrister kvarstår

Revisorerna konstaterar vidare – trots påpekanden i tidigare granskningar - att brister fortfarande föreligger i den fysiska inventeringen av såväl lager/förråd som anläggningstillgångar. Resultatet av konstaterade brister blir att landstingsrevisionen har svårt att uttala sig om riktigheten i upprättad balansräkning. Betydande avvikelser mellan inventerat värde och redovisat värde får också en resultatpåverkande effekt.

Problemen i Folk tandvårdens ekonomiska redovisning inte nya

Granskningen visar också att det finns en mycket betydande osäkerhet i Folk tandvårdens resultatredovisning hänförlig till brister/ problem i den ekonomiska redovisningen, i kopplingar mellan Folk tandvårdens T4-system och landstingets ekonomisystem samt i den interna kontrollen. Landstingets revisorer har även här pekat på brister inom ekonomiområdet i tidigare granskningsrapporter utan att åtgärder vidtagits.

Vid överläggningar med förvaltningsledningen anmäls att en utredning av förvaltningens ekonomiadministration nyligen slutförts och resulterat i ett stort antal åtgärdsförslag.

Landstingets revisorer har i nuläget svårt att bedöma om dessa åtgärder är tillräckliga för att komma tillrätta med de i granskningsrapporten redovisade bristerna. Revisorernas uppfattning är att kraftfulla åtgärder måste vidtas av förvaltningen under 2004 för att få ordning på den ekonomiska redovisningen och den interna kontrollen.

Resultatavvikelse rna tar ut varandra

Vi noterar vidare att skulden för sociala avgifter är 2 Mkr för lågt redovisad och att skulden för löneskatt är 5 Mkr för högt redovisad. De sammanlagda resultatavvikelse rna som konstateras i rapporten ger dock sammantaget ingen effekt på landstingets totala resultat.

Ramjusteringar under budgetåret ger tydligare förutsättningar

Någon effekt på totalresultatet får inte heller de ramjusteringar som sker i efterhand i förvaltningarnas budgetramar för 2003 i samband med centrala ekonomiavdelningens bokslutsanalys.

Landstingets revisorer anser det angeläget att ramjusteringar i fastställd budget, i så stor utsträckning som möjligt, sker genom beslut under löpande budgetår och endast i undantagsfall efter budgetårets utgång. Härigenom skapas en större tydlighet kring gällande budgetförutsättningar och efter årsskiftet kan större intresse och mer kraft istället ägnas åt det nya budgetåret.

Tidigare årsredovisning och sammanställd redovisning

Landstingets revisorer vill ånyo framhålla att det - enligt god revisionsd - i uppdraget att årligen granska landstingets verksamhet även ingår att granska årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen.

Vi noterar då att tidplanen för arbetet med årsredovisningen inte varit fullt synkroniserad med tidplanen för vår granskning, vilket innebär att vi inte fullt ut kunnat genomföra vår granskning på det sätt vi önskat och enligt god revisionsd. Vi ser det både som önskvärt och angeläget att arbetet med årsbokslut, verksamhetsberättelser och årsredovisning kan påbörjas och avslutas tidigare inför 2004 års granskning.

Landstingets revisorer anser att tidigare framförda synpunkter om en sammanställd redovisning i enlighet med den kommunala redovisningslagen fortfarande äger giltighet.

Åtgärder krävs för att klara balanskravet

Revisorerna konstaterar avslutningsvis att landstingets ekonomiska situation förbättrats något under 2003. Landstinget redovisar vid årets slut dock fortfarande ett underskott på 147 miljoner kronor. Totalt uppgår det samlade underskottet för 2002 och 2003 till 379 miljoner kronor. Landstinget hamnar därmed i en situation som enligt kommunallagens krav medför att åtgärder måste vidtas både under år 2004 och 2005 för att återställa balansen i ekonomin.

Resultatförbättringen 2003 sker till stor del genom en positiv utveckling av finansnettot. Revisorerna vill ännu en gång peka på vikten av landstingets samlade intäkter - exklusive finansnetto - i form av skatter, avgifter och statsbidrag överstiger landstingets nettokostnader.

För att också uppnå landstingets finansiella målsättning måste intäkterna normalt överstiga nettokostnaderna med 2 % eller cirka 100 miljoner kronor. För åren 2004 och 2005 **gäller därutöver** att landstinget måste återställa underskotten 2002 och 2003 för att klara det ekonomiska balanskravet.

Genom landstingsfullmäktiges beslut i november 2003 om en skattehöjning med 1 krona kommer landstinget med stor sannolikhet redovisa ett positivt resultat för 2004. Revisorerna vill dock poängtera vikten av att kraftfulla åtgärder vidtas redan under 2004 för att komma tillrätta med nettokostnadsökningarna i verksamheten. All den stund som prognoserna om skatteunderlagets framtida utveckling blivit mer pessimistiska den senaste tiden.

Centrala ekonomiavdelningens åtaganden/kommentarer

Vid överläggning med representant för centrala ekonomiavdelningen om granskningsrapporten görs följande åtaganden:

- bokslutsanvisningarna kommer att förtydligas på de punkter där rapporten ger sådana rekommendationer
- inventeringen av anläggningstillgångar kommer att slutföras under 2004
- ansvaret för korrekt periodisering av intäkter och kostnader kommer att betonas i dialogen med förvaltningarnas ekonomi-ansvariga

Vidare anmäls att analys av både semesterlöneskuldens förändring och resultateffekten pågår och redovisas fortlöpande för ekonomiansvariga vid förvaltningarna.

2004-04-13

22004

Granskningsrapporten översänds med hemställan om landstingsstyrelsens yttrande över

- de iakttagelser och rekommendationer som redovisas i granskningsrapporten och som inte åtgärdas via centrala ekonomiavdelningens försorg
- vilka åtgärder landstingsstyrelsen i övrigt kommer att vidta för att rätta till obalansen i ekonomin fram till årsbokslutet 2005.

Yttrandet bör lämnas till revisorerna **senast 2004-06-11**.

För landstingets revisorer

Arnold Carlzon
Ordförande

Stig Andersson
Vice ordförande